

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 12. februārī
(OR. en)

6179/21

ECOFIN 142
REGIO 23
CADREFIN 71
CODEC 204

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2021. gada 12. februāris
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	C(2021) 1054 final
Temats:	Komisijas paziņojums Tehniskie norādījumi par principa “nenodarīt būtisku kaitējumu” piemērošanu saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānisma regulu

---

Pielikumā ir pievienots dokuments C(2021) 1054 *final*.

Pielikumā: C(2021) 1054 *final*

Briselē, 12.2.2021.
C(2021) 1054 final

Komisijas paziņojums

Tehniskie norādījumi par principa “nenodarīt būtisku kaitējumu” piemērošanu saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānisma regulu

Komisijas paziņojums

Tehniskie norādījumi par principa “nenodarīt būtisku kaitējumu” piemērošanu saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānisma regulu

Šā dokumenta pamatā ir Regulas par Atveseļošanas un noturības mehānismu teksts, par ko Eiropas Parlaments un Padome 2020. gada decembrī panāca politisku vienošanos (2020/0104 (COD))¹.

Šo tehnisko norādījumu mērķis ir palīdzēt valstu iestādēm sagatavot Atveseļošanas un noturības plānus (ANP) saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānisma regulu. Autoritatīva Eiropas Savienības tiesību aktu interpretācija ir vienīgi Eiropas Savienības Tiesas kompetencē.

Regulā, ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (ANM), ir noteikts, ka atveseļošanas un noturības plānā (ANP) iekļautajiem pasākumiem nevajadzētu nodarīt būtisku kaitējumu vides mērķiem Taksonomijas regulas 17. panta nozīmē² 3. Saskaņā ar ANM regulu ANP novērtējumam būtu jānodrošina, ka ikviens plānā paredzētais pasākums (t. i., ikviena reforma un ikviena investīcija) atbilst principam “nenodarīt būtisku kaitējumu” (NBK)⁴.

ANM regulā arī noteikts, ka Komisijai būtu jāsniedz tehniski norādījumi par to, kā ANM kontekstā būtu jāpiemēro NBK⁵. Šis dokuments ietver minētos tehniskos norādījumus. Šie norādījumi ir sniegti tikai attiecībā uz NBK piemērošanas nosacījumu noteikšanu ANM kontekstā, ņemot vērā ANM īpatnības, un tie neskar Taksonomijas regulas un citu tādu tiesību aktu piemērošanu un īstenošanu, kuri pieņemti saistībā ar citiem ES fondiem. Šo norādījumu mērķis ir precizēt, ko nozīmē NBK un kā tas būtu jāpiemēro ANM kontekstā, un kā dalībvalstis var pierādīt, ka pasākumi, kurus tās ierosinājušas ANP, atbilst NBK. Šo norādījumu IV pielikumā ir minēti konkrēti izstrādāti piemēri par to, kā plānos būtu jāpierāda atbilstība NBK.

¹ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14310-2020-INIT/en/pdf>. Īstenošanas noteikumu numerācija un formulējums pašreizējās juridiskās pārskatīšanas procesā var tikt mainīts.

² Sk. ANM regulas 4.a pantu (“*Horizontālie principi*”) (kurā noteikts, ka ANM var atbalstīt vienīgi tādus pasākumus, kuri atbilst NBK) un 15. un 16. pantu (“*Atveseļošanas un noturības plāns*” un “*Komisijas novērtējums*”) (kuros noteikts, ka pašos ANP jāpaskaidro un arī novērtējumā jāņem vērā tas, “kā plāns nodrošinās to, ka neviens plānā iekļautais reformu un investīciju īstenošanas pasākums neradīs būtisku kaitējumu vides mērķiem Regulas (ES) 2020/852 17. panta nozīmē (*principi “nenodarīt būtisku kaitējumu”*)).

³ “Taksonomijas regula” attiecas uz Regulu (ES) 2020/852 par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai, jo tā nosaka vides ziņā ilgtspējīgu saimniecisko darbību klasifikācijas sistēmu (jeb “taksonomiju”).

⁴ ANM regulas pielikumā pievienotajās “Mehānisma novērtēšanas vadlīnijās” ir paredzēta virkne novērtēšanas vadlīniju, pamatojoties uz kurām Komisija novērtē dalībvalstu iesniegtos ANP priekšlikumus. Tajās Komisija tiek aicināta izmantot atzīmju sistēmu no A līdz C attiecībā uz visiem regulas 16. panta 3. punktā uzskaitītajiem “*Komisijas novērtējuma*” kritērijiem. Novērtējuma kritērijs d) precizē, ka NBK novērtēšanai Komisijai ir tikai divas iespējamās atzīmes: A vai C. “A”, ja neviens ANP paredzētais pasākums nenodara būtisku kaitējumu vides mērķiem, un “C”, ja viens vai vairāki pasākumi nodara būtisku kaitējumu vides mērķiem (Taksonomijas regulas 17. panta (“*Būtisks kaitējums vides mērķiem*”) nozīmē). Minētajā pielikumā ir noteikts, ka ANP nav sekmīgi izpildījis novērtēšanas kritērijus, ja tam piemērots kaut viens “C” vērtējums. Tādā gadījumā Komisija nevarēs plānu apstiprināt.

⁵ Šis tehnisko norādījumu dokuments papildina sākotnējos norādījumus, ko Komisija jau sniegusi 2021. gada ilgtspējīgas izaugsmes stratēģijā, kā arī tam pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu un tā atjauninājumus.

1. KO NOZĪMĒ “NENODARĪT BŪTISKU KAITĒJUMU”?

ANM regulas kontekstā NBK ir jāinterpretē Taksonomijas regulas 17. panta nozīmē. Šajā pantā ir definēts, kas ir “būtisks kaitējums” sešiem vides mērķiem, uz kuriem attiecas Taksonomijas regula:

1. darbību uzskata par tādu, kas nodara būtisku kaitējumu *klimate pārmaiņu mazināšanai*, ja tā rada ievērojamas siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas;
2. darbību uzskata par tādu, kas nodara būtisku kaitējumu attiecībā uz mērķi “*pielāgošanās klimata pārmaiņām*”, ja tā izraisa pašreizējā klimata un gaidāmā klimata nelabvēlīgās ietekmes palielināšanos uz pašu darbību vai uz cilvēkiem, dabu vai aktīviem⁶;
3. darbību uzskata par tādu, kas nodara būtisku kaitējumu *ilgtspējīgai ūdens un jūras resursu izmantošanai un aizsardzībai*, ja tā kaitē ūdensobjektu labam stāvoklim vai to labam ekoloģiskajam potenciālam, ieskaitot virszemes ūdeņus un gruntsūdeņus, vai jūras ūdeņu labam vides stāvoklim;
4. darbību uzskata par tādu, kas nodara būtisku kaitējumu *aprites ekonomikai*, ieskaitot atkritumu rašanās novēršanu un to reciklēšanu, ja tā rada būtisku neefektivitāti materiālu izmantošanā vai dabas resursu tiešā vai netiešā izmantošanā, vai ja tā būtiski palielina atkritumu rašanos, sadedzināšanu vai apglabāšanu, vai ja atkritumu ilgtermiņa apglabāšana var radīt būtisku un ilgtermiņa kaitējumu videi;
5. darbību uzskata par tādu, kas nodara būtisku kaitējumu *piesārņojuma novēršanai un kontrolei*, ja tās rezultātā būtiski pieaug piesārņotāju emisijas gaisā, ūdenī vai zemē;
6. darbību uzskata par tādu, kas nodara būtisku kaitējumu *bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzībai un atjaunošanai*, ja tā būtiski kaitē ekosistēmu labam stāvoklim un izturētspējai vai kaitē dzīvotņu un sugu, t. sk. Savienības nozīmes dzīvotņu un sugu, aizsardzības statusam.

2. KĀ NBK BŪTU JĀPIEMĒRO ANM KONTEKSTĀ?

Šajā iedaļā sniegti norādījumi par svarīgākajiem jautājumiem, uz kuriem pamatojas NBK novērtējums: par to, ka NBK novērtējumā jāņem vērā visi pasākumi (2.1. iedaļa), lai gan dažiem pasākumiem NBK novērtējumu var vienkāršot (2.2. iedaļa); vai uz to attiecas ES vides tiesību akti un ietekmes novērtējums (2.3. iedaļa); par novērtējuma pamatprincipiem (2.4. iedaļa); un par Taksonomijas regulas tehniskās pārbaudes kritēriju piemērojamību (2.5. iedaļa).

2.1 NBK novērtējumā jāvērtē visi pasākumi.

Dalībvalstīm jāsniedz NBK novērtējums par ikvienu savā ANP ietvertu pasākumu⁷. Saskaņā ar ANM regulu *nevienam* ANP ietvertam *pasākumam* nevajadzētu nodarīt būtisku kaitējumu vides mērķiem, un Komisija nevar ANP novērtēt pozitīvi, ja viens vai vairāki pasākumi neatbilst NBK. Tāpēc dalībvalstīm jāsniedz *atsevišķs* NBK novērtējums

⁶ Tas jo īpaši nozīmē, ka būtisku kaitējumu attiecībā uz mērķi “pielāgošanās klimata pārmaiņām” var nodarīt vai nu i) nepielāgojot darbību klimata pārmaiņu nelabvēlīgajai ietekmei, ja minētā darbība ir pakļauta šādas ietekmes riskam (piemēram, celtnē plūdu apdraudētā teritorijā), vai ii) to nepietiekami pielāgojot, kad tiek ieviests pielāgošanās risinājums, kas aizsargā vienu teritoriju (“cilvēki, daba vai aktīvi”), vienlaikus palielinot riskus citā teritorijā (piemēram, dambja izbūve ap zemes gabalu palienē, kuras rezultāts ir postījumu novirzīšana uz blakusesošo zemes gabalu, kas nav aizsargāts).

⁷ Saskaņā ar ANM regulas 14. pantu (“*Atbalsttiesīguma kritēriji*”): “*Atveseļošanas un noturības plānos, kas tiesīgi uz finansējumu šā Mehānisma ietvaros, ir iekļauti pasākumi reformu un publisko investīciju īstenošanai*”.

par katru pasākumu katrā plāna komponentā⁸. Tādējādi NBK novērtējums nav jāveic plāna vai atsevišķu plāna komponentu līmenī, bet gan pasākuma līmenī. Tas attiecas gan uz pasākumiem, kurus uzskata par tādiem, kas veicina zaļo pārkārtošanos, gan uz visiem pārējiem pasākumiem, kuri ietverti ANP⁹.

Dalībvalstīm jānovērtē gan reformas, gan investīcijas. Saskaņā ar ANM dalībvalstīm ir jāiesniedz saskanīgu pasākumu kopums, kas ietver gan reformas, gan investīcijas (atbilstīgi ANM regulas 14. panta 1. punktam). NBK novērtējums jāveic ne vien par investīcijām, bet arī par reformām. Dažās nozarēs, piemēram, rūpniecībā, transporta un enerģētikas nozarē, reformas varētu būtiski veicināt zaļo pārkārtošanos, taču tās var arī būt saistītas ar būtiska kaitējuma risku vairākiem vides mērķiem atkarībā no tā, kā tās ir izstrādātas¹⁰. No otras puses, citās nozarēs, piemēram, izglītībā un apmācībā, valsts pārvaldē un mākslā un kultūrā, risks, ka reformas varētu nodarīt kaitējumu videi, visticamāk, būs ierobežots (sk. par vienkāršoto pieeju 2.2. un 3. iedaļā), neatkarīgi no šo nozaru potenciālā ieguldījuma zaļās pārkārtošanās veicināšanā, kas tik un tā varētu būt nozīmīgs. Šo norādījumu mērķis ir palīdzēt dalībvalstīm veikt NBK novērtējumu gan par investīcijām, gan reformām. Tas, ka reformām jāveic NBK novērtējums, nebūtu jāuzskata par apstākli, kura dēļ ANP nevajadzētu ietvert svarīgas reformas rūpniecības, transporta un enerģētikas jomā, ņemot vērā, ka šādiem pasākumiem ir liels potenciāls veicināt zaļo pārkārtošanos un sekmēt atveseļošanu.

2.2 Dažiem pasākumiem var veikt vienkāršotu NBK novērtējumu.

Lai gan visiem pasākumiem ir nepieciešams NBK novērtējums, pasākumiem, kuriem nav paredzamas ietekmes uz visiem vai dažiem no sešiem vides mērķiem vai tā ir nebūtiska, var izmantot vienkāršotu pieeju. Daži pasākumi var būt izstrādāti tā, ka to ietekme uz vienu vai vairākiem vides mērķiem ir ierobežota. Tādā gadījumā dalībvalstis var sniegt īsu pamatojumu par minētajiem vides mērķiem un veikt padziļināto NBK novērtējumu par tiem vides mērķiem, kuri var tikt būtiski ietekmēti (sk. 3. iedaļu, 1. posmu). Piemēram, darba tirgus reformai, kuras mērķis ir palielināt pašnodarbināto personu vispārējo sociālās aizsardzības līmeni, nebūtu paredzamas ietekmes uz kādu no sešiem vides mērķiem vai tā būtu nebūtiska, tādēļ par visiem sešiem mērķiem varētu sniegt īsu pamatojumu. Arī dažiem vienkāršiem energoefektivitātes pasākumiem, piemēram, esošo logu nomaīnai pret jauniem, energoefektīviem logiem, varētu izmantot īsu pamatojumu par atbilstību NBK attiecībā uz klimata pārmaiņu mazināšanas mērķi. Taču šādu vienkāršotu pieeju, visticamāk, nevarētu piemērot dažām investīcijām un reformām vairākās jomās (piemēram, enerģētika, transports, atkritumu apsaimniekošana, rūpniecība), kurām ir lielāks risks ietekmēt vienu vai vairākus vides mērķus.

⁸ Atbilstība NBK tiek novērtēta katra *pasākuma* līmenī ANM kontekstā, savukārt Taksonomijas regulas 17. pants (“*Būtisks kaitējums vides mērķiem*”) attiecas uz *saimnieciskām darbībām*. Pasākums saskaņā ar ANM (t. i., ieguldījums vai reforma) ir intervence, kas var būt saimnieciska darbība vai kas var izraisīt saimnieciskas darbības (to izmaiņas). Tāpēc ANM kontekstā *saimnieciskās darbības*, kas noteiktas Taksonomijas regulas 17. pantā, šajos norādījumos tiek interpretētas kā *pasākumi*.

⁹ To darbību joma, uz kurām attiecas NBK novērtējums saskaņā ar ANM regulu, ir atšķirīga un ievērojami plašāka nekā Taksonomijas regulā paredzētā joma, kuras mērķis ir noteikt vides ziņā ilgtspējīgas saimnieciskās darbības. Tādējādi tajā ir izveidota klasifikācija un noteikti kritēriji vides ziņā ilgtspējīgām saimnieciskajām darbībām, kuras būtiski veicina minētās regulas 10.–15. pantā uzskaitīto vides mērķu sasniegšanu un nenodara būtisku kaitējumu minētajiem mērķiem. Tas atšķiras no ANM regulas mērķa pierādīt, ka plašs pasākumu klāsts nenodara būtisku kaitējumu nevienam no vides mērķiem.

¹⁰ Piemēram, varētu uzskatīt, ka ir risks, ka reforma, pēc kuras var palielināties finansējums fosilajam kurināmajam no valstij piederošām bankām un finanšu iestādēm vai palielināties tiešas vai netiešas subsīdijas fosilajam kurināmajam, var nodarīt būtisku kaitējumu klimata pārmaiņu mazināšanas un piesārņojuma novēršanas un kontroles mērķiem. Šie apsvērumi būtu jāatspoguļo NBK novērtējumā.

Ja pasākums ir identificēts par tādu, kas 100 % apmērā atbalsta vienu no sešiem vides mērķiem, uzskata, ka minētais pasākums attiecībā uz šo mērķi atbilst NBK¹¹. Saskaņā ar ANM regulas pielikumā pievienoto klimata jomas izdevumu izsekošanas metodiku daži pasākumi ir identificēti par tādiem, kas atbalsta klimata pārmaiņu vai citus vides mērķus ANM kontekstā. Ja pasākums ir identificēts ar 100 % koeficientu attiecībā uz atbalstu klimata pārmaiņu mērķiem, uzskata, ka attiecībā uz konkrēto klimata pārmaiņu mērķi (t. i., klimata pārmaiņu mazināšana vai pielāgošanās tām) minētais pasākums atbilst NBK¹². Ja pasākums ir identificēts ar 100 % koeficientu attiecībā uz atbalstu vides mērķiem, izņemot ar klimatu saistītos mērķus, uzskata, ka attiecībā uz konkrēto vides mērķi (t. i., ūdens un jūras resursi, aprites ekonomika, piesārņojuma novēršana un kontrole vai bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas) minētais pasākums atbilst NBK. Dalībvalstīm būs katrā gadījumā jānosaka un jāpamato, kurus no Taksonomijas regulas sešiem vides mērķiem pasākums atbalsta. Tomēr dalībvalstīm būtu jāpierāda, ka pasākums nenodara būtisku kaitējumu pārējiem vides mērķiem¹³.

Tāpat, ja pasākums saskaņā ar Taksonomijas regulu “būtiski sekmē”¹⁴ vienu no sešiem vides mērķiem, uzskata, ka minētais pasākums attiecībā uz šo mērķi atbilst NBK¹⁵. Piemēram, dalībvalstij, kas ierosina pasākumu, ar ko atbalsta ēku energoefektivitātes ierīču (piemēram, apgaismojuma sistēmām domātu klātbūtnes un dienas gaismas izmantošanas kontroles ierīču) ražošanu, nebūtu jāveic padziļināts NBK novērtējums par klimata pārmaiņu mazināšanas mērķi, ja dalībvalsts var pierādīt, ka ierosinātais pasākums “būtiski sekmē” minētā vides mērķa sasniegšanu saskaņā ar Taksonomijas regulu. Tādā gadījumā dalībvalstīm būtu tikai jāpierāda, ka netiek nodarīts būtisks kaitējums pārējiem pieciem vides mērķiem.

2.3 ES tiesību un ietekmes novērtējumu nozīme

Piemērojamo ES un nacionālo vides tiesību ievērošana ir atsevišķs pienākums un neatbrīvo no nepieciešamības veikt NBK novērtējumu. Visiem ANP ierosinātajiem

---

¹¹ Lai atspoguļotu to, cik lielā mērā pasākums veicina ANM regulā noteikto vispārējo klimata mērķrādītāju sasniegšanu, un aprēķinātu plāna kopējā piešķirtuma daļas, kas attiecas uz klimatu, dalībvalstīm būtu jāizmanto metodika, intervences jomas un saistītie klimata jomas izdevumu izsekošanas koeficienti saskaņā ar ANM regulas pielikumā pievienoto klimata jomas izdevumu izsekošanas metodiku. Ja Komisija nav apstiprinājusi dalībvalsts ierosināto intervences jomu un koeficientu, pasākums netiks automātiski uzskatīts par atbilstīgu NBK attiecībā uz attiecīgo(-ajiem) mērķi(-iem) un NBK novērtējums tik un tā būs jāveic.

¹² Piemēram, šajā kategorijā varētu ietilpt atbalsta shēma / atjaunošanas shēma novecojuša ritošā sastāva nomaiņai uz nulles izplūdes emisiju ritošo sastāvu.

¹³ Šajā rindkopā minētā pieeja nav piemērojama pasākumiem, kuriem piemēro 40 % koeficientu. Attiecībā uz šādiem pasākumiem dalībvalstīm būs jāsniedz paskaidrojums par to, kāpēc pasākums atbilst NBK, ņemot vērā šā norādījumu dokumenta pārējā daļā aprakstītos vispārējos principus (piemēram, dalībvalstīm būs jāapstiprina, ka netiks piesaistīts fosilais kurināmais vai ka attiecībā uz klimata pārmaiņu mazināšanas mērķi ir ievēroti III pielikumā noteiktie kritēriji). Gadījumos, kad pasākumiem, kuriem piemēro 40 % koeficientu, nav paredzamas ietekmes uz konkrētu vides mērķi vai tā ir nebūtiska, vai ja tie “būtiski veicina” konkrēta vides mērķa sasniegšanu saskaņā ar Taksonomijas regulu, dalībvalstis attiecībā uz minēto vides mērķi tomēr varēs piemērot vienkāršotu pieeju (kā aprakstīts 2.2. iedaļas pirmajā un trešajā rindkopā).

¹⁴ Taksonomijas regulas 10.–16. pantā ir definēts, ko nozīmē “būtiska sekmēšana” attiecībā uz katru no sešiem vides mērķiem, kā arī jēdziens “veicinošas darbības”. Lai izmantotu šajā iedaļā aprakstīto vienkāršoto pieeju, dalībvalstīm būtu jāpierāda, ka pasākums “būtiski sekmē” viena vai vairāku vides mērķu sasniegšanu saskaņā ar Taksonomijas regulas 10.–16. pantu (sk. arī 2.5. iedaļu).

¹⁵ Šis risinājums ir īpaši attiecas uz darbībām, kuras saskaņā ar Taksonomijas regulu ir atzītas par tādām, kas būtiski sekmē kādu no vides mērķiem, taču nav identificētas par tādām, kas 100 % apmērā atbalsta klimata vai vides mērķus saskaņā ar ANM regulas pielikumā pievienoto klimata jomas izdevumu izsekošanas metodiku. Klimata pārmaiņu mazināšanas jomā šādas darbības ietver, piemēram: konkrētus mazemisiju un bezemisiju mazas noslodzes transportlīdzekļus, konkrētus bezemisiju vai mazemisiju ūdens transporta kuģus, konkrētus mazemisiju un bezemisiju lielas noslodzes transportlīdzekļus, elektroenerģijas pārvades un sadales infrastruktūru, ūdeņraža pārvades un sadales tīklus, konkrētas atkritumu apsaimniekošanas darbības (piemēram, dalīti savāktus nebīstamos atkritumus, kas tiek segregēti rašanās vietā un sagatavoti atkalizmantošanai/reciklēšanai), un revolucionāru aprites ekonomikas pētniecību, attīstību un inovāciju.

pasākumiem ir jāatbilst attiecīgajiem ES tiesību aktiem, ieskaitot attiecīgos ES tiesību aktus vides jomā. Lai gan atbilstība spēkā esošajiem ES tiesību aktiem skaidri norāda, ka pasākums nenodara kaitējumu videi, tas automātiski nenozīmē, ka pasākums atbilst NBK, it īpaši tādēļ, ka daži no 17. pantā minētajiem mērķiem vēl nav pilnībā atspoguļoti ES vides tiesību aktos.

NBK novērtējumā būtu jāņem vērā ietekmes novērtējumi, kas saistīti ar pasākuma vidiskajām dimensijām vai pasākuma drošināšanu ilgtspējas aspektā. Lai gan tie automātiski nepierāda, ka netiek nodarīts būtisks kaitējums, tie pārliecinoši norāda uz to, ka netiek nodarīts būtisks kaitējums vairākiem attiecīgajiem vides mērķiem. Tāpēc tas, ka dalībvalsts attiecībā uz konkrētu ANP iekļautu pasākumu ir veikusi ietekmes uz vidi novērtējumu (IVN) saskaņā ar Direktīvu 2011/92/ES, stratēģisku vides novērtējumu (SVN) saskaņā ar Direktīvu 2001/42/EK¹⁶ vai drošināšanu ilgtspējas aspektā / klimatrošināšanu, kā noteikts Komisijas norādījumos par drošināšanu ilgtspējas aspektā saskaņā ar *InvestEU* regulu, kalpos par pamatojumu argumentiem, kurus dalībvalsts minējusi NBK novērtējuma kontekstā. Piemēram, atkarībā no tā, kā izstrādāts konkrētais pasākums, dažos gadījumos un jo īpaši attiecībā uz ieguldījumiem infrastruktūrā IVN veikšana un vides aizsardzībai vajadzīgo ietekmes mazināšanas pasākumu īstenošana varētu būt pietiekama, lai dalībvalsts pierādītu atbilstību NBK attiecībā uz dažiem attiecīgajiem vides mērķiem (jo īpaši ūdens un jūras resursu ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību¹⁷, kā arī bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzību un atjaunošanu¹⁸). Tomēr tas neatbrīvo dalībvalsti no pienākuma veikt NBK novērtējumu par minēto pasākumu, jo IVN, SVN vai drošināšana varētu neaptvert visus NBK novērtējuma aspektus¹⁹. Tas ir tādēļ, ka ne IVN direktīvā, ne SVN direktīvā ietvertie juridiskie pienākumi, ne arī attiecīgajās Komisijas vadlīnijās par drošināšanu paredzētā pieeja, nav tie paši, kas minēti Taksonomijas regulas 17. pantā ("*Būtisks kaitējums vides mērķiem*")²⁰.

2.4 NBK novērtējuma pamatprincipi

ANM kontekstā NBK novērtējumam nozīmīgas ir pasākuma tiešās un primārās netiešās sekas²¹. Tiešās sekas var atspoguļot pasākuma ietekmi projekta līmenī

¹⁶ Vidiskais novērtējums ir procedūra, kas nodrošina, ka pirms lēmumu pieņemšanas tiek ņemta vērā plānu/programmu/projektu ietekme uz vidi. Vidiskos novērtējumus var veikt atsevišķiem projektiem, piemēram, dambim, automaģistrālei, lidostai vai rūpnīcai, pamatojoties uz Direktīvu 2011/92/ES (tā dēvētā "ietekmes uz vidi novērtējuma" jeb IVN direktīva), vai publiskiem plāniem vai programmām, pamatojoties uz Direktīvu 2001/42/EK (tā dēvētā "stratēģiskā vides novērtējuma" jeb SVN direktīva).

¹⁷ Ja IVN ietver ietekmes uz ūdens resursiem novērtējumu saskaņā ar Direktīvu 2000/60/EK un konstatētie riski ir risināti, izstrādājot pasākumu.

¹⁸ Neskarot Direktīvā 2009/147/EK un Direktīvā 92/43/EEK prasītos papildu novērtējumus, ja darbība notiek bioloģiskās daudzveidības īpaši aizsargājamajās teritorijās vai to tuvumā (t. sk. *Natura 2000* aizsargājamo teritoriju tīklā, *UNESCO* pasaules mantojuma vietās un būtiskās bioloģiskās daudzveidības teritorijās, kā arī citās aizsargājamajās teritorijās).

¹⁹ Tomēr NBK novērtējums neatbrīvo no pienākuma veikt IVN/SVN, klimatisko vai vidisko drošināšanu, vai drošināšanu ilgtspējas aspektā, ja to paredz spēkā esošie ES tiesību akti, piemēram, projektiem, kurus finansē no *InvestEU* vai Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta.

²⁰ Piemēram, IVN ir jāveic jēlnaftas pārstrādes rūpnīcu, ar ogļēm darbināmu termoelektrostaciju būvniecībai un projektiem, kas saistīti ar naftas vai dabasgāzes ieguvu. Tomēr šādi pasākumi nebūtu atbilstoši NBK attiecībā uz klimata pārmaiņu mazināšanu, kas minēta Taksonomijas regulas 17. pantā ("*Būtisks kaitējums vides mērķiem*"), kurā noteikts, ka būtisks kaitējums tiek nodarīts, ja darbības "rezultātā rodas ievērojamas SEG emisijas". Tāpat, lai gan pirms jaunas lidostas būvniecības ir jāveic IVN, pamatojoties uz NBK attiecībā uz klimata pārmaiņu mazināšanu, visticamāk, ka atbilstīgi būs tikai pasākumi, kas saistīti ar mazoglekļa lidostu infrastruktūru, piemēram, ieguldījumi energoefektīvās lidostu ēkās, lidostas infrastruktūras vietējo atjaunojamo energoresursu tīkla pieslēguma atjauninājumi un ar tiem saistītie pakalpojumi.

²¹ Šī pieeja atbilst Taksonomijas regulas 17. pantam ("*Būtisks kaitējums vides mērķiem*"), kurā noteikts, ka jāņem vērā darbības un šīs darbības radīto produktu un pakalpojumu ietekme uz vidi visā to aprites ciklā.

(piemēram, ražotnē, aizsargātā teritorijā) vai sistēmas līmenī (piemēram, dzelzceļa tīklā, sabiedriskā transporta sistēmā), un tās iestājas pasākuma īstenošanas laikā. Primārās netiešās sekas var atspoguļot ietekmi, kas rodas ārpus šiem projektiem vai sistēmām un var iestāties pēc pasākuma īstenošanas vai ārpus ANM laika grafika, taču ir pamatoti paredzamas un būtiskas. *Tiešo* seku piemērs autotransporta jomā būtu materiālu izmantošana ceļa būvniecībā. *Primāro netiešo* seku piemērs būtu nākotnē paredzamās SEG emisijas, ko izraisītu vispārējs satiksmes intensitātes pieaugums ceļa izmantošanas fāzē.

NBK novērtējumā jāņem vērā no pasākuma izrietošās darbības aprites cikls. Pamatojoties uz Taksonomijas regulas 17. pantu (“*Būtisks kaitējums vides mērķiem*”), “būtisku kaitējumu” ANM kontekstā novērtē, ņemot vērā aprites ciklu. Lai veiktu NBK novērtējumu ANM kontekstā, pietiek, ka tiek ņemti vērā aprites cikla apsvērumi, un aprites cikla novērtējums nav jāveic²². Novērtējumā būtu jāietver ražošanas, izmantošanas un aprites cikla beigu fāze tur, kur paredzams vislielākais kaitējums. Piemēram, novērtējot pasākumu, ar ko atbalsta transportlīdzekļu iegādi, novērtējumā cita starpā būtu jāņem vērā piesārņojums (piemēram, emisijas gaisā), kas rodas transportlīdzekļu montāžas, pārvadāšanas un izmantošanas procesā, un transportlīdzekļu pareiza apsaimniekošana ekspluatācijas laika beigās. Jo īpaši akumulatoru un elektronisko elementu apsaimniekošanai ekspluatācijas laika beigās (piemēram, to atkalizmantošana un/vai to sastāvā esošo kritiski svarīgo izejvielu reciklēšana) būtu jānodrošina, ka netiek nodarīts būtisks kaitējums aprites ekonomikas vides mērķim.

Pasākumus, kas veicina lielāku elektrifikāciju (piemēram, rūpniecībā, transportā un ēkās), uzskata par saderīgiem ar NBK novērtējumu attiecībā uz vides mērķi par klimata pārmaiņu mazināšanu. Lai varētu pāriet uz patiesi klimatneitrālu ekonomiku, pasākumi, kas nodrošina lielāku elektrifikāciju tādās svarīgās nozarēs kā rūpniecība, transports un būvniecība (piemēram, investīcijas elektroenerģijas pārvades un sadales infrastruktūrā, ceļu elektroinfrastruktūrā, elektroenerģijas uzglabāšanā, mobilitātes lietojumiem paredzētos akumulatoros, siltumsūkņos), būtu atbalstāmi. Elektroenerģijas ražošana pagaidām vēl nav klimatneitrāla darbība visā ES (CO₂ emisiju intensitāte dalībvalstu elektroenerģijas resursu struktūrā atšķiras), un principā oglekļietilpīgas elektroenerģijas patēriņa pieaugums ir šādu pasākumu primārā netiešā ietekme (vismaz īstermiņā). Tomēr klimatneitrālai ekonomikai ir nepieciešama iepriekš minētās tehnoloģijas un infrastruktūras ieviešana, tāpat kā pasākumi 2030. un 2050. gada SEG emisiju samazināšanas mērķrādītāju sasniegšanai, un ES jau ir ieviests politikas satvars elektroenerģijas dekarbonizācijai un atjaunojamo energoresursu attīstībai. Šajā kontekstā būtu jāuzskata, ka šādas investīcijas atbilst NBK klimata pārmaiņu mazināšanas jomā ANM kontekstā, ar nosacījumu, ka dalībvalstis pamato to, ka lielāku elektrifikāciju papildina atjaunojamo energoresursu ražošanas jaudas palielināšana valsts līmenī. Turklāt dalībvalstīm būtu arī jāpierāda, ka minētie pasākumi nenodara būtisku kaitējumu pārējiem pieciem vides mērķiem.

Attiecībā uz saimnieciskajām darbībām, kurām ir tehnoloģiski un ekonomiski realizējama alternatīva ar nelielu ietekmi uz vidi, katra pasākuma negatīvās ietekmes uz vidi novērtējums būtu jāveic salīdzinājumā ar scenāriju “bez iejaukšanās”, ņemot vērā pasākuma ietekmi uz vidi absolūtā izteiksmē²³. Šī pieeja

²² Praksē tas nozīmē, ka nav nepieciešams veikt aprites cikla analīzi attiecināšanas vai seku aspektā (piemēram, analizēt pasākuma radīto tehnoloģisko, ekonomisko vai sociālo pārmaiņu netiešo ietekmi uz vidi). Tomēr esošo aprites cikla analīžu datus varētu izmantot, lai pamatotu NBK novērtējumu.

²³ Šī pieeja jo īpaši attiecas uz ANM pasākumiem, kas ir saistīti ar publiskajām investīcijām vai tieši paredz valdības izdevumus. Pasākumiem, kas saistīti ar reformu īstenošanu, NBK novērtējums parasti būtu jāveic, atsaucoties uz *status quo* pirms pasākuma īstenošanas.

paredz apsvērt pasākuma ietekmi uz vidi salīdzinājumā ar situāciju, kad nav negatīvas ietekmes uz vidi. Pasākuma ietekme netiek novērtēta salīdzinājumā ar kādas citas notiekošas vai plānotas darbības ietekmi, kuras vietā tiktu veikts attiecīgais pasākums²⁴. Piemēram, ja tiktu novērtēta hidroelektrostacija, kurā jābūvē dambis neskartā teritorijā, dambja ietekme tiktu novērtēta salīdzinājumā ar scenāriju, kad attiecīgā upe paliek dabiskā stāvoklī, nevis tiktu apsvērtā cita iespējama alternatīva šīs teritorijas izmantošana. Tāpat, ja nodošanas lūžņos shēmas mērķis ir neefektīvus automobiļus aizstāt ar efektīvākiem automobiļiem, kurus darbina iekšdedzes dzinējs, tā vietā, lai jauno, ar iekšdedzes dzinēju darbināmo automobiļu ietekmi salīdzinātu ar aizstājamo neefektīvo automobiļu ietekmi, šī ietekme tiks novērtēta absolūtā izteiksmē, jo pastāv tādas mazietekmējošas alternatīvas kā bezemisiju automobiļi (sk. IV pielikumu, 5. piemēru, kas ilustrē gadījumu, kad nav panākta atbilstība NBK).

Attiecībā uz saimnieciskajām darbībām, kurām nav tehnoloģiski un ekonomiski²⁵ realizējamas alternatīvas ar nelielu ietekmi uz vidi, dalībvalstis var pierādīt, ka pasākums nenodara būtisku kaitējumu, piemērojot labākos nozarē pieejamos vidiskā snieguma līmeņus. Tādos gadījumos NBK tiktu novērtēts, salīdzinot ar labākajiem nozarē pieejamajiem vidiskā snieguma līmeņiem. Lai izmantotu šo pieeju, jāpiemēro vairāki nosacījumi, ieskaitot to, ka darbībai jānodrošina vidiskais sniegums, kas ir ievērojami labāks par pieejamajām alternatīvām, jānovērš videi kaitīga iesūkste, un tā nekavē mazietekmējošu alternatīvu izstrādi un izmantošanu^{26, 27}. Šī pieeja būtu jāpiemēro nozares līmenī, t. i., jāizpēta visas alternatīvas attiecīgajā nozarē²⁸.

Ņemot vērā iepriekš minētos nosacījumus, pasākumus, kas saistīti ar elektroenerģijas un/vai siltuma ražošanu, izmantojot fosilo kurināmo, kā arī ar saistīto pārvades un sadales infrastruktūru, ANM kontekstā parasti nevajadzētu uzskatīt par atbilstīgiem saskaņā ar NBK, ņemot vērā mazoglekļa alternatīvu esamību. Klimata pārmaiņu mazināšanas aspektā atsevišķos gadījumos atsevišķus izņēmumus var izdarīt attiecībā uz pasākumiem, kas saistīti ar elektroenerģijas un/vai siltuma ražošanu, izmantojot dabasgāzi, kā arī ar saistīto pārvades un sadales infrastruktūru. Tas it īpaši attiecas uz dalībvalstīm, kuras saskaras ar ievērojamām grūtībām pārejā no oglekļietilpīgākiem enerģijas avotiem, piemēram, oglēm, lignīta vai

²⁴ Šī pieeja atbilst Taksonomijas regulas loģikai: saskaņā ar deleģētā akta projektu vairāki NBK tehniskās pārbaudes kritēriji ir balstīti uz *absolūtiem* kritērijiem, piemēram, īpatnējo emisiju robežvērtībām (piemēram, CO₂ robežvērtības adaptācijas risinājumiem elektroenerģijas ražošanas darbībās vai pasažieru transportlīdzekļiem). Šī pieeja ir balstīta arī uz piesardzības principu, kas ir viens no ES vides tiesību aktu, t. sk. Taksonomijas regulas (40. apsvēruma un 19. panta 1. punkta f) apakšpunkts), pamatprincipiem un izriet no fakta, ka kaitējums videi ir jāskata absolūtā, nevis relatīvā aspektā (piemēram, globālā sasilšana rodas SEG emisiju uzkrājuma absolūtā līmeņa dēļ).

²⁵ Lai pierādītu, ka alternatīva ar nelielu ietekmi uz vidi nav ekonomiski realizējama, dalībvalstīm jāņem vērā izmaksas, kas rodas visā pasākuma darbības laikā. Šīs izmaksas ietver negatīvas vidiskās eksternalitātes un investīcijas, kas nākotnē būs vajadzīgas, lai pārietu uz alternatīvu ar nelielu ietekmi uz vidi, kas ļauj izvairīties no iesūkstes vai nekavē mazietekmējošu alternatīvu izstrādi un izmantošanu.

²⁶ Taksonomijas regulas 39. un 41. apsvērumā, kā arī 10. panta 2. punktā ir noteikta "pārejas darbību" definīcija. Šeit aprakstītie nosacījumi izriet no minētās definīcijas, taču nav tādi paši, ņemot vērā to, ka Taksonomijas regulā ir definēti kritēriji pārejas darbībām, kuras dod būtisku ieguldījumu, savukārt šajos norādījumos ir noteikti kritēriji tikai NBK, un tādējādi tie ir piemērojami plašākam pasākumu kopumam un izmanto citu padziļināto pārbaudi.

²⁷ Šī pieeja un NBK novērtējums kopumā neskar citus apsvērumus, kas ietekmē pasākumu novērtēšanu ANP kontekstā, ieskaitot apsvērumus, kas saistīti ar valsts atbalsta kontroli, saskaņību ar citiem ES fondiem un iespējamo privāto investīciju izspiešanu. Attiecībā uz pasākumiem, ar kuriem atbalsta darbības, uz kurām attiecas ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma (ETS), jo īpaši, lai nepieļautu ETS ieviesto tirgus signālu izkropļojumus, un saskaņā ar Taisnīgas pārkārtošanās fonda pieeju, darbības ar prognozēto CO₂ ekvivalenta emisiju apjomu, kas nav ievērojami zemāks par attiecīgajiem etalonrādītājiem, kas noteikti bezmaksas kvotu piešķiršanai, parasti nebūtu jāatbalsta saskaņā ar ANM.

²⁸ Gadījumos, kad pat labākie pieejamie vidiskā snieguma līmeņi tomēr radītu videi kaitīgu iesūksti, būtu jāapsver pasākumi, kas atbalsta mazāk ietekmējošu alternatīvu izpēti un izstrādi, saskaņā ar intervences jomām 022. un 023., kas aprakstītas ANM regulas pielikumā pievienotajā klimata jomas izdevumu izsekošanas metodikā.

naftas, un kurās pasākums vai pasākumu komplekss tādējādi var radīt īpaši lielu un strauju SEG emisiju samazinājumu. Lai izvairītos no oglekļietilpīgas iesūkstes un ievērotu ES dekarbonizācijas mērķus 2030. un 2050. gadam, minētajiem izņēmumiem būs jāpiemēro vairāki III pielikumā paredzētie nosacījumi. Turklāt dalībvalstīm būs jāpierāda minēto pasākumu atbilstība NBK attiecībā uz pārējiem pieciem vides mērķiem.

Lai nodrošinātu, ka pasākumi ir nākotnes prasībām atbilstoši un nerada kaitējošu iesūksti, un lai veicinātu labvēlīgu dinamisku ietekmi, var būt nepieciešamas papildu reformas un investīcijas. Šādu papildu pasākumu piemēri ir, piemēram, ceļu apriņķošana ar mazoglekļa infrastruktūru (piemēram, elektrotransportlīdzekļu uzlādes stacijām vai ūdeņraža uzpildes stacijām) un atbilstošas maksas noteikšana par piekļuvi ceļiem vai par iebraukšanu satiksmes sastrēgumiem pakļautās zonās, vai plašākas reformas un investīcijas ar mērķi dekarbonizēt valsts elektroenerģijas resursu struktūras vai transporta sistēmas. Lai gan šīs papildu reformas un investīcijas varētu nodrošināt ar vienu un to pašu pasākumu, ieviešot tam apakšpasākumu, tas ne vienmēr var būt iespējams. Tāpēc būtu jāparedz elastība, lai dalībvalstis ierobežojumu apstākļos un katrā gadījumā atsevišķi varētu pierādīt, ka tiks novērsta negatīva iesūkste, ieviešot papildu pasākumus ANP.

Atbilstība NBK un šie pamatprincipi būtu jāintegrē pasākumu izstrādē, t. sk. starpposma un galīgo mērķrādītāju līmenī. ANP pasākumu aprakstā jau no sākuma būtu jāatspoguļo attiecīgie NBK apsvērumi. Tas var nozīmēt, ka NBK apsvērumi un ietekmes mazināšanas pasākumi, kas jāveic, lai nodrošinātu atbilstību, jāintegrē attiecīgajos starpposma un galīgajos mērķrādītājos vai konkursu un iepirkumu procesā²⁹. Piemēram, pasākumā, ar ko paredz investīcijas lielā ceļu infrastruktūras projektā, kuram pirms attiecīgo atļauju izsniegšanas jāveic IVN, par starpposma mērķrādītāju varētu norādīt IVN konstatēto vides aizsardzībai nepieciešamo ietekmes mazināšanas pasākumu īstenošanu. Attiecībā uz konkursa vai iepirkuma procesu šādiem projektiem, izstrādājot pasākumu, varētu noteikt, ka konkursa vai iepirkuma specifikācijās būs ietverti īpaši nosacījumi saistībā ar NBK. Tie varētu ietvert, piemēram, tādu būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu minimālo procentuālo īpatsvaru, kuri tiks sagatavoti atkalizmantošanai un reciklēšanai. Pasākuma aprakstā būtu arī jāiekļauj papildu pasākumi, kas atbalsta pāreju uz tīrākiem transporta veidiem, piemēram, reformas, kas saistītas ar ceļu maksas noteikšanu, investīcijas, ar kurām atbalsta pārvadājumu novirzīšanu uz dzelzceļa transportu un/vai iekšzemes ūdensceļiem, vai stimuli sabiedriskā transporta izmantošanai. Vispārīgāki pasākumi, piemēram, plašas nozares atbalsta shēmas (piemēram, finanšu instrumenti, kas aptver investīcijas dažādu sektoru uzņēmumos), būtu jāizstrādā tā, lai nodrošinātu attiecīgo investīciju atbilstību NBK.

2.5 Taksonomijas regulas tehniskās pārbaudes kritēriju piemērojamība

Dalībvalstīm nav jāatsaucas uz saskaņā ar Taksonomijas regulu noteiktajiem “tehniskās pārbaudes kritērijiem” (kvantitatīvie un/vai kvalitatīvie kritēriji), lai pamatotu atbilstību NBK. Saskaņā ar ANM regulu³⁰ tam, ka stājas spēkā deleģētie akti, kuros ietverti tehniskās pārbaudes kritēriji³¹, nebūtu jāietekmē Komisijas sniegtie

²⁹ Uz starpposma un galīgajiem mērķrādītājiem, ieskaitot tos, kas atspoguļo atbilstību NBK, tāpat kā uz visiem citiem starpposma un galīgajiem mērķrādītājiem attiecas ANM regulas 19.a pants (“*Noteikumi par izmaksām, apturēšanu un nolīgumu izbeigšanu saistībā ar finanšu iemaksām un aizdevuma atbalstu*”).

³⁰ ANM regulas 11.b apsvērums.

³¹ Pamatojoties uz Taksonomijas regulas 3. panta d) punktu (“*Kritēriji vides ziņā ilgtspējīgām saimnieciskajām darbībām*”), Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, kuros ietverti sīki izstrādāti tehniskās pārbaudes kritēriji (kvantitatīvie un/vai kvalitatīvie kritēriji), ar ko nosaka apstākļus, kādos konkrētu saimniecisko darbību var i) uzskatīt par tādu, kas būtiski sekmē kādu no sešiem vides mērķiem un ii) nenodara būtisku kaitējumu nevienam no pārējiem vides mērķiem. Līdz šim apspriešanai ir publicēts viens deleģētais akts, kas saistīts ar klimata pārmaiņu mazināšanu un

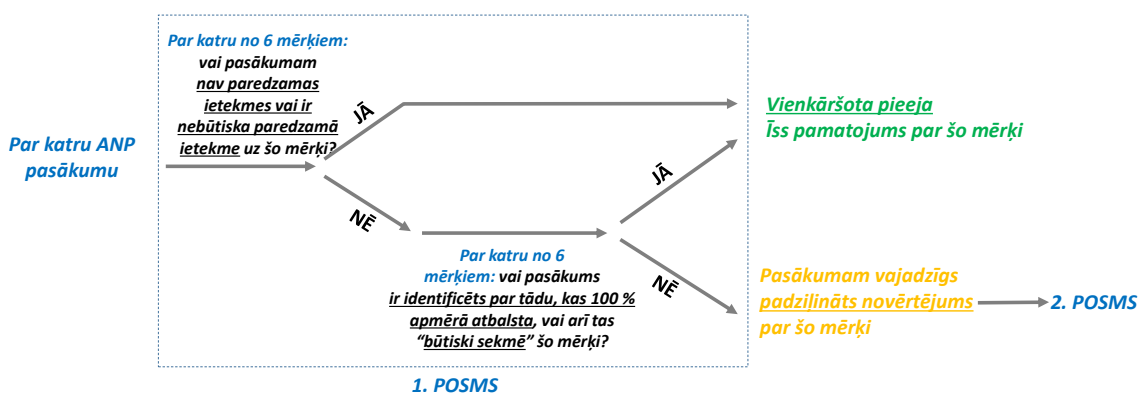
tehniskie norādījumi. Tomēr, novērtējot atbilstību NBK, dalībvalstīm ir iespēja izmantot tehniskās pārbaudes kritērijus, kas noteikti Taksonomijas regulas deleģētajos aktos. Tās var atsaukties arī uz deleģēto aktu projekta versiju.

3. KĀ DALĪBVALSTĪM SAVOS PLĀNOS BŪTU KONKRĒTI JĀNORĀDA, KA PASĀKUMI ATBILST NBK?

Lai atvieglotu dalībvalstīm NBK novērtēšanu un izklāstu ANP, Komisija ir sagatavojusi kontrolsarakstu (sk. I pielikumu), kas dalībvalstīm būtu jāizmanto, lai pamatotu analīzi par to, kā katrs pasākums ir saistīts ar NBK. Pēc tam Komisija šo informāciju izmantos, lai saskaņā ar ANM regulā noteiktajiem kritērijiem novērtētu, vai un kā katrs ANP pasākums atbilst NBK.

Komisija aicina dalībvalstis katra pasākuma aprakstā atbildēt uz kontrolsarakstā ietvertajiem jautājumiem un iekļaut atbildes savos ANP (sk. 2. daļas 8. iedaļu Komisijas veidnē, kas veltīta principam “nenodarīt būtisku kaitējumu”). Dalībvalstis tiek arī aicinātas, ja tas vajadzīgs kontrolsarakstā prasītā novērtējuma pamatojumam, mērķtiecīgi un ierobežotā mērā sniegt papildu analīzi un/vai apliecinātos dokumentus, lai sīkāk pamatotu uz saraksta jautājumiem sniegtās atbildes.

Kontrolsaraksts ir balstīts uz tālāk pievienoto lēmumu pieņemšanas shēmu, kas būtu jāizmanto katram ANP pasākumam. Tālāk iedaļā sniegta plašāka informācija par diviem lēmumu pieņemšanas shēmas posmiem.

1

Lēmuma pieņemšanas shēma

1. posms. Izskata visus sešus vides mērķus, lai noteiktu, par kuriem no tiem jāveic padziļināts novērtējums.

Pirmajā posmā dalībvalstis tiek aicinātas aizpildīt kontrolsaraksta 1. daļu (sk. I pielikumu), lai noteiktu, attiecībā uz kuru no sešiem vides mērķiem pasākumam

---

pielāgošanos klimata pārmaiņām. Tas atrodams šeit: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12302-Climate-change-mitigation-and-adaptation-taxonomy#ISC_WORKFLOW.

vajadzīgs padziļināts NBK novērtējums. Šī pirmā virspusējā pārbaude atvieglos analīzi, ko veic dalībvalstis, jo tajā noskaidro, kuriem vides mērķiem būs vajadzīgs padziļināts NBK novērtējums un kuriem pietiks ar vienkāršotu pieeju (sk. 2.2. iedaļu).

KontROLSARAKSTA 1. DAĻA

<i>Norādiet, kuri no turpmāk minētajiem vides mērķiem prasa padziļinātu pasākuma novērtējumu no NBK viedokļa</i>	Jā	Nē	<i>Pamatojums, ja izvēlēts "Nē"</i>
Klimata pārmaiņu mazināšana			
Pielāgošanās klimata pārmaiņām			
Ilgspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība			
Aprites ekonomika, ieskaitot atkritumu rašanās novēršanu un to reciklēšanu			
Gaisa, ūdens vai zemes piesārņojuma novēršana un kontrole			
Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana			

Ja atbilde ir "nē", dalībvalstis tiek aicinātas sniegt īsu pamatojumu (labajā slejā), kāpēc attiecībā uz šo vides mērķi nav vajadzīgs padziļināts NBK novērtējums, pamatojoties uz vienu no šādiem gadījumiem (norāda dalībvalstis) (sk. 2.2. iedaļu):

- a. pasākumam nav paredzamas ietekmes uz vides mērķi vai paredzamā ietekme ir nebūtiska** saistībā ar pasākuma tiešajām un primārajām netiešajām sekām visā tā dzīves ciklā, ņemot vērā tā būtību, un tādējādi tas tiek uzskatīts par atbilstīgu NBK attiecībā uz attiecīgo mērķi;
- b. pasākums ir identificēts par tādu, kas ar koeficientu 100 % atbalsta klimata pārmaiņu mērķi vai vides mērķi**, un tādējādi tiek uzskatīts par atbilstīgu NBK attiecībā uz attiecīgo mērķi;
- c. pasākums saskaņā ar Taksonomijas regulu "būtiski sekmē" vides mērķa sasniegšanu** un tādējādi tiek uzskatīts par atbilstīgu NBK attiecībā uz attiecīgo mērķi.

ANP pasākumiem, kuriem pietiktu ar vienkāršoto pieeju, prasītajos paskaidrojumos (labajā slejā) var norādīt pašu minimumu un, ja tas ir lietderīgi, sagrupēt kopā, lai dalībvalstis varētu koncentrēties uz NBK novērtējumu tiem pasākumiem, kuriem ir nepieciešama iespējamā būtiskā kaitējuma padziļināta analīze.

Ja atbilde ir "jā", dalībvalstis tiek aicinātas pāriet uz kontROLSARAKSTA 2. POSMU attiecībā uz attiecīgajiem vides mērķiem.

Šim posmam izstrādātos piemērus sk. IV pielikumā.

2. posms. Sniedz padziļinātu NBK novērtējumu attiecībā uz tiem vides mērķiem, kur tas nepieciešams.

Otrajā posmā katram plānā iekļautajam pasākumam dalībvalstis tiek aicinātas izmantot kontROLSARAKSTA 2. DAĻU (sk. I pielikumu), lai veiktu padziļinātu NBK novērtējumu attiecībā uz tiem vides mērķiem, kas 1. posmā izvēlēti ar atbildi "jā". KontROLSARAKSTA 2. DAĻĀ par katru no sešiem mērķiem ir apkopoti jautājumi, kas atbilst NBK novērtējuma juridiskajām prasībām. Lai pasākumus varētu iekļaut plānā, tiem ir jāatbilst NBK. Tāpēc atbildei uz kontROLSARAKSTA 2. DAĻĀ uzdotajiem jautājumiem ir jābūt "nē", kas norāda, ka konkrētajam vides mērķim netiek nodarīts būtisks kaitējums.

KontROLSARAKSTA 2. DAĻA. PIEMĒRS VIDES MĒRĶIM “KLIMATA PĀRMAIŅU MAZINĀŠANA”

<i>Jautājumi</i>	<i>Nē</i>	<i>Detalizēts pamatojums</i>
<i>Klimata pārmaiņu mazināšana: Vai paredzams, ka pasākums radīs ievērojamas SEG emisijas?</i>		

Dalībvalstis tiek aicinātas apstiprināt, ka atbilde ir “nē”, un sniegt plašāku paskaidrojumu un pamatojumu labajā slejā, pamatojoties uz attiecīgajiem jautājumiem. Dalībvalstis tiek arī aicinātas vajadzības gadījumā kā papildinājumu tabulai mērķtiecīgi un ierobežotā mērā sniegt papildu analīzi un/vai apliecinošus dokumentus, lai sīkāk pamatotu uz saraksta jautājumiem sniegtās atbildes.

Ja dalībvalstis nevar sniegt pietiekami detalizētu pamatojumu, Komisija var uzskatīt, ka attiecīgais pasākums ir saistīts ar iespējamu būtisku kaitējumu kādam no sešiem vides mērķiem. Tādā gadījumā Komisijai saskaņā ar ANM regulas II pielikuma 2.4. punktā noteikto kritēriju ANP būtu jānovērtē ar atzīmi “C”. Tas neskar ANM regulas 16. un 17. pantā aprakstīto procedūru un jo īpaši 16. panta 1. punktā paredzēto turpmākas informācijas apmaiņas iespēju starp dalībvalsti un Komisiju.

Šim posmam izstrādātos piemērus sk. IV pielikumā.

Ja tas ir lietderīgi, veicot padziļinātu NBK novērtējumu saistībā ar kontROLSARAKSTA 2. POSMU, DALĪBVALSTIS VAR IZMANTOT II PIELIKUMĀ NORĀDĪTO APLIECINOŠO PIERĀDĪJUMU ELEMENTU SARAKSTU.Šo sarakstu Komisija nodrošina, lai atvieglotu dalībvalstij katra atsevišķā gadījuma vērtēšanu, veicot padziļinātu novērtējumu saistībā ar kontROLSARAKSTA 2. DAĻU. Šā saraksta izmantošana nav obligāta, taču dalībvalstis var to lietot papildus vispārīgajiem jautājumiem kontROLSARAKSTA 2. DAĻĀ, lai noteiktu, kādi pierādījumi ļauj pamatot to, ka pasākums atbilst NBK.